

TEORIE POTENCIÁLU

PŘEHLED HLAVNÍCH VĚT

1. Integrál přes sféru

Lemma 1. *Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená a $f, g \in \mathcal{C}(U)$. Pro $r \in [0, \text{dist}(z, \mathbb{R}^n \setminus U))$ a $z \in U$ položme*

$$B_f : r \mapsto \int_{B(z,r)} f d\lambda, \quad B_f(0) = 0.$$

Potom:

- (a) *zobrazení $f \mapsto B_f$ je lineární a nezáporné,*
- (b) *funkce B_f má na intervalu $[0, d)$ spojitou derivaci,*
- (c) *pokud $f = g$ na $S(z, R)$ pro nějaké $R \in (0, d)$, potom $B'_f(R) = B'_g(R)$.*

Věta 2. *Pro $f \in \mathcal{C}(\overline{B(z, R)})$ máme*

$$\int_{B(z,R)} f d\lambda = \int_0^R \left(\int_{S(z,r)} f d\sigma(r) \right) dr.$$

Věta 3. *Bud' U otevřená v \mathbb{R}^n a $h \in C(U)$. Následující výroky jsou ekvivalentní:*

(i)

$$h(x) = \mathcal{M}(h; x, r) := \frac{1}{\kappa_n r^{n-1}} \int_{S(x,r)} f d\sigma, \quad \text{kdykoliv } \overline{B(x, r)} \subset U,$$

(ii)

$$h(x) = \mathcal{A}(h; x, r) := \frac{1}{\omega_n r^n} \int_{B(x,r)} f d\lambda, \quad \text{kdykoliv } \overline{B(x, r)} \subset U,.$$

2. Dirichletova úloha na kouli

Věta 4. *Nechť u je radiální funkce na $A(y; r_1, r_2)$. Potom u je harmonická na $A(y; r_1, r_2)$, právě když existují $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ tak, že*

$$h(t) := \begin{cases} \alpha \log \frac{1}{\|t-y\|} + \beta, & t \in A(y; r_1, r_2), \quad n = 2, \\ \alpha \frac{1}{\|t-y\|^{d-2}} + \beta, & t \in A(y; r_1, r_2), \quad n \geq 3. \end{cases}$$

Věta 5 (Vlastnosti Poissonova jádra). *Bud' $y \in \mathbb{R}^n$ a K Poissonovo jádro koule $B(x_0, r)$. Potom funkce $K(\cdot, y)$ je harmonická na $\mathbb{R}^n \setminus \{y\}$, kladná na $B(x_0, r)$, anuluje se na $S(x_0, r) \setminus \{y\}$ a je záporná na $\mathbb{R}^n \setminus \overline{B(x_0, r)}$.*

Věta 6 (Vlastnosti Poissonova integrálu). *Bud' $f \in \mathcal{L}^1(S(x_0, r), \sigma)$ a $y \in S(x_0, r)$. Poissonův integrál H_f funkce f má následující vlastnosti:*

- (a) *H_f je harmonickou funkcí na $B(x_0, r)$.*
- (b) *$H_1 = 1$ na $B(x_0, r)$.*
- (c) *Platí*

$$\limsup_{B(x_0, r) \ni x \rightarrow y} H_f(x) \leq \limsup_{S(x_0, r) \ni z \rightarrow y} f(z).$$

- (d) Je-li f spojitá (v rozšířeném smyslu) v bodě y , potom $\lim_{B(x_0, r) \ni x \rightarrow y} H_f(x) = f(y)$.

3. Harmonické funkce

Věta 7 (Princip maxima). Bud' $U \subset \mathbb{R}^n$ omezená otevřená a $h \in \mathcal{H}(U) \cap \mathcal{C}(\overline{U})$. Potom existují $a, b \in \partial U$ tak, že $h(a) \leq h(x) \leq h(b)$ pro každé $x \in U$.

Je-li tedy $h = 0$ na ∂U , je $h = 0$ na U .

Věta 8 (Regularita koule). Je-li $h \in \mathcal{C}(\overline{B(x_0, r)}) \cap \mathcal{H}(B(x_0, r))$, je $h = H_h$ na $B(x_0, r)$.

Jinými slovy, ke každé funkci $f \in \mathcal{C}(S(x_0, r))$ existuje právě jedna funkce $h \in \mathcal{C}(\overline{B(x_0, r)}) \cap \mathcal{H}(B(x_0, r))$ tak, že $h = f$ na ∂U .

Věta 9. Bud' $U \subset \mathbb{R}^n$ otevřená a $h \in \mathcal{H}(U)$. Potom $h \in \mathcal{C}^\infty(U)$.

Věta 10. Bud' $U \subset \mathbb{R}^n$ otevřená, $h \in \mathcal{H}(U)$, $\overline{B(x_0, r)} \subset U$ a $x \in B(x_0, r)$. Potom

$$h(x) = \frac{1}{\kappa_n r} \int_{S(x_0, r)} \frac{r^2 - \|x - x_0\|^2}{\|x - y\|^d} h(y) d\sigma(y).$$

Speciálně, h splňuje sférickou podmínku průměru.

Věta 11 (Princip maxima). Bud' $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ otevřená souvislá, $u \in \mathcal{C}(\Omega)$ a $x \in \Omega$. Nechť ke každému $x \in \Omega$ existuje $\delta_x > 0$ tak, že

$$u(x) = \frac{1}{\kappa_n \delta^{n-1}} \int_{S(x, \delta)} u(y) d\sigma(y) \quad (= \mathcal{M}(u; x, \delta))$$

pro každé $\delta \in (0, \delta_x)$. Potom buď u je konstantní na Ω anebo $\sup u$ se nenabývá v Ω .

Věta 12. Bud' $U \subset \mathbb{R}^n$ otevřená a $h \in \mathcal{C}(U)$ splňující lokální podmínku sférického průměru. Potom $h \in \mathcal{H}(U) \cap \mathcal{C}^\infty(U)$.

Věta 13 (Charakteristiky harmonických funkcí). Bud' h spojitá funkce na otevřené množině $U \subset \mathbb{R}^n$. Následující výroky jsou ekvivalentní:

- (i) $h \in \mathcal{H}(U)$ (t.j. existují spojitě $\frac{\partial^2 h}{\partial x_j^2}$ a $\Delta h = 0$ na U),
- (ii) existují $\frac{\partial^2 h}{\partial x_j^2}$ a $\Delta h = 0$ na U ,
- (iii) $h \in \mathcal{C}^\infty(U)$ a $\Delta h = 0$,
- (iv) h splňuje sférickou podmínku průměru,
- (v) h splňuje lokální sférickou podmínku průměru,
- (vi) h splňuje objemovou podmínku průměru,
- (vii) h splňuje lokální objemovou podmínku průměru.

Věta 14. Bud' $U \subset \mathbb{R}^n$ otevřená, $h \in \mathcal{H}(U)$ a α multiindex. Potom $\partial^\alpha h \in \mathcal{H}(U)$.

Věta 15 (Picard–Liouville). Jestliže harmonická funkce h na \mathbb{R}^n je zdola (či shora) omezená, pak h je na \mathbb{R}^n konstantní.

Věta 16 (Harnackova konvergenční). Nechť $\{h_n\}$ je posloupnost harmonických funkcí na otevřené množině $U \subset \mathbb{R}^n$. Jestliže $h_n \rightarrow h$ lokálně stejnoměrně na U , potom $h \in \mathcal{H}(U)$.

Lemma 17. Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená, $\overline{B(z, r)} \subset U$ a $h > 0$ je harmonická funkce na U . Jestliže $x, y \in B(z, \frac{r}{2})$, potom

$$\frac{h(x)}{h(y)} \leq 3^n.$$

Věta 18 (Harnackova nerovnost). *Nechť $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ je souvislá otevřená a $K \subset \Omega$ je kompaktní. Potom existuje $C > 0$ (závislé pouze na Ω, K, n) tak, že*

$$C^{-1} \leq \frac{h(x)}{h(y)} \leq C,$$

kdykoliv $h > 0$ je harmonická na Ω a $x, y \in K$.

Věta 19 (Harnackova konvergenční). *Nechť $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ je souvislá otevřená a $\mathcal{F} \subset \mathcal{H}(\Omega)$ nahoru usměrněná množina funkcí. Potom buď $\sup \mathcal{F} = +\infty$ na Ω anebo $\sup \mathcal{F} \in \mathcal{H}(\Omega)$.*

4. Superharmonické funkce

Lemma 20. *Buď $U \subset \mathbb{R}^n$ otevřená, $u \in \mathcal{H}^*(U)$ a $\overline{B(z, r)} \subset U$. potom*

$$u(z) \geq \mathcal{A}(u; z, r) := \frac{1}{\omega_n r^n} \int_{B(x, r)} f \, d\lambda.$$

Věta 21. *Buď $U \subset \mathbb{R}^n$ otevřená a $u \in \mathcal{H}^*(U)$.*

- (a) *Je-li $y \in U$, potom $\liminf_{x \rightarrow y} u(x) = u(y)$.*
- (b) *Je-li navíc U souvislá, je buď $u = +\infty$ na U anebo $u \in \mathcal{L}_{loc}^1(U)$.*

Věta 22. *Buď $U \subset \mathbb{R}^n$ otevřená a $u \in \mathcal{H}^*(U)$. Je ekvivalentní:*

- (i) *u není $+\infty$ na žádné komponentě U ,*
- (ii) *$u \in \mathcal{L}_{loc}^1(U)$,*
- (iii) *u je konečná λ - skoro všude v U ,*
- (iv) *u je konečná na husté podmnožině U .*

Lemma 23. *Nechť $B(z, r) \subset \mathbb{R}^n$, $f \geq 0$ je zdola polospojité funkce na $B(z, r)$ a nechť existuje $y \in B(z, r)$ tak, že $f(y) > 0$. potom $\int_{B(z, r)} f > 0$.*

Věta 24. *Buď u zdola polospojité funkce na otevřené souvislé množině $\Omega \subset \mathbb{R}^n$. Nechť pro každé $x \in \Omega$ existuje $\delta_x > 0$ tak, že $\overline{B(x, \delta_x)} \subset \Omega$ a $u(x) \geq \mathcal{A}(u; x, \delta)$ kdykoliv $\delta \in (0, \delta_x)$. Potom buď u je na Ω konstantní anebo $\inf u(\Omega) < u(z)$ pro každé $z \in \Omega$.*

Obdobné tvrzení pro $\mathcal{M}(u; x, \delta)$ místo $\mathcal{A}(u; x, \delta)$.

Věta 25 (Principy minima).

- (a) *Nechť $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená souvislá a $u \in \mathcal{H}^*(\Omega)$ je nekonstantní na Ω . Potom $u(z) > \inf u(\Omega)$ pro každé $z \in \Omega$.*
- (b) *Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená, $s \in \mathcal{S}(U)$ a $h \in \mathcal{H}(U)$. Pokud*

$$\liminf_{U \ni x \rightarrow y} (s - h)(x) \geq 0 \quad \text{pro každé } y \in \partial U,$$

potom $s \geq h$ na U .

Věta 26 (Charakteristiky hyperharmonických funkcí). *Buď u zdola polospojité funkce na otevřené množině $U \subset \mathbb{R}^n$. Následující výroky jsou ekvivalentní:*

- (i) *$u \in \mathcal{H}^*(U)$ (t.j. $u(x) \geq \mathcal{M}(u; x, r)$ kdykoliv $\overline{B(x, r)} \subset U$),*
- (ii) *$u(x) \geq \mathcal{M}(u; x, r)$ kdykoliv $B(x, r) \subset U$,*
- (iii) *pro každé $x \in U$ existuje $\delta_x > 0$ tak, že $\overline{B(x, \delta_x)} \subset U$ a $u(x) \geq \mathcal{M}(u; x, \delta)$ kdykoliv $\delta \in (0, \delta_x)$,*
- (iv) *pro každé $x \in U$ existuje $\delta_x > 0$ tak, že $\overline{B(x, \delta_x)} \subset U$ a $u(x) \geq \mathcal{A}(u; x, \delta)$ kdykoliv $\delta \in (0, \delta_x)$,*
- (v) *kdykoliv $W \subset \overline{W} \subset U$ je omezená otevřená, $h \in \mathcal{C}(\overline{W}) \cap \mathcal{H}(U)$, $u \geq h$ na ∂W , potom $u \geq h$ na W ,*

- (vi) *kdykoliv $V \subset \bar{V} \subset U$ je regulární množina, $h \in \mathcal{C}(\bar{V}) \cap \mathcal{H}(U)$, $u \geq h$ na ∂V , potom $u \geq h$ na V ,*
 (vii) *pokud $\bar{B}(x, r) \subset U$, potom $H_u \leq u$ na $B(x, r)$.*

Obdobné tvrzení pro superharmonické funkce na U .

Věta 27. *Nechť U je otevřená množina v \mathbb{R}^n a $s \in \mathcal{C}^2(U)$. Potom $s \in \mathcal{S}(U)$, právě když $\Delta s \leq 0$ na U .*

Věta 28 (Vlastnosti $\mathcal{S}(U)$ a $\mathcal{H}^*(U)$).

- (a) $\mathcal{S}(U)$ a $\mathcal{H}^*(U)$ jsou min-stabilní konvexní kužely.
 (b) $\mathcal{H}(U) = \mathcal{S}(U) \cap (-\mathcal{S}(U)) = \mathcal{H}^*(U) \cap (-\mathcal{H}^*(U))$.
 (c) Jestliže $\mathcal{F} \subset \mathcal{H}^*(U)$ je nahoru usměrněná množina funkcí, potom $\sup \mathcal{F} \in \mathcal{H}^*(U)$.

Speciálně, jestliže $u_n \in \mathcal{H}^(U)$ a $u_n \nearrow u$, potom $u \in \mathcal{H}^*(U)$.*

Poznámka. Příklady superharmonických funkcí, Newtonovy potenciály, Rieszova dekompoziční vlastnost a konstrukce nespojitých superharmonických funkcí.

Věta 29 (Poissonova modifikace). *Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená, $s \in \mathcal{S}(U)$ a $B := B(x, r) \subset \bar{B}(x, r)$. Potom*

- (a) *s je σ -integrovatelná na ∂U , $H_s \in \mathcal{H}(B)$ a $H_s \leq s$ na B ,*
 (b) *položíme-li*

$$s_B := \begin{cases} H_s & \text{na } B, \\ s & \text{na } U \setminus B, \end{cases}$$

je $s_B \in \mathcal{S}(U)$, $s_B \in \mathcal{H}(B)$ a $s_B \leq s$ na U .

Věta 30 (O nasycené třídě). *Nechť $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená souvislá a $\mathfrak{B} \subset \mathcal{S}(\Omega)$ nasycená třída. Potom buď $\inf \mathfrak{B} = -\infty$ anebo $\inf \mathfrak{B} \in \mathcal{H}(\Omega)$.*

5. Intermezzo: Abstraktní teorie potenciálu

Poznámka. Informativně o přístupu k obecnější teorii potenciálu mající za cíl zahrnout do této teorie kupříkladu i teorii potenciálu odvozenou od rovnice vedení tepla.

Následující obecný princip minima lze využít také ve funkcionální analýze při důkazu Krejn–Milmanovy věty.

Věta (Abstraktní Bauerův princip minima). *Bud' K kompaktní prostor a \mathcal{S} třída zdola polospojitéch funkcí na K . Pro $y \in K$ označme*

$$\mathcal{M}_y := \left\{ \mu \in \mathcal{M}^1(K) : \int_K u \, d\mu \leq u(y) \text{ pro každou funkci } u \in \mathcal{S} \right\}.$$

Bud' $s \in \mathcal{S}$. Potom existuje $z \in K$ tak, že

$$\mathcal{M}_z = \{\varepsilon_z\} \quad \text{a} \quad s(z) = \min\{s(t) : t \in K\}.$$

Důkaz. Pomocí Zornova lemmatu. □

- (c) f je μ_x -měřitelná, právě když je μ_y -měřitelná,
 (d) $\mathcal{L}^1(\mu_x) = \mathcal{L}^1(\mu_y)$, přičemž normy na těchto prostorech jsou ekvivalentní.

Věta 39. Necht' $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená, Ω komponenta U a $x \in \Omega$. Potom $\mu_x(\partial U \setminus \partial \Omega) = 0$.

Věta 40. Bud' $B := B(z, r) \subset \mathbb{R}^n$, $x \in B$ a K_B Poissonovo jádro B . Potom

$$d\mu_x = K_B(x, \cdot) d\sigma,$$

tedy míry μ_x a σ jsou navzájem absolutně spojitě a Radon–Nikodymova derivace $\frac{d\mu_x}{d\sigma}$ je rovna $K_B(x, \cdot)$.

Speciálně,

$$d\mu_z = \frac{1}{\kappa_n r^{n-1}} d\sigma.$$

8. Potenciály a vymetání

Věta (Věta 29*-Poissonova modifikace). Necht' $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená, $u \in \mathcal{H}^*(U)$ a $B \subset \bar{B} \subset U$ regulární souvislá. Položíme-li

$$u_B := \begin{cases} H_u(x) = \int_{\partial B} u d\mu_x^B & \text{pro } x \in B, \\ u & \text{pro } x \in U \setminus B, \end{cases}$$

je $u_B \in \mathcal{H}^*(U)$, $u_B \leq u$ na U a buď $u_B = \infty$ na B anebo $u_B \in \mathcal{H}(B)$.

Věta (Věta 30*-o nasycené třídě). Necht' $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená souvislá a $\mathfrak{B} \subset \mathcal{H}^*(\Omega)$ nasycená třída. Potom buď $\inf \mathfrak{B} = -\infty$ nebo $\inf \mathfrak{B} = \infty$ anebo $\inf \mathfrak{B} \in \mathcal{H}(\Omega)$.

Věta 41 (O největší harmonické minorantě). Necht' $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená, $s \in \mathcal{S}^+(U)$,

$$\mathfrak{A} := \{v \in -\mathcal{H}^*(U) : v \leq s \text{ na } U\} \quad \text{a} \quad h_s := \sup \mathfrak{A}.$$

Potom $h_s \in \mathcal{H}(U)$ a $0 \leq h_s \leq s$ na U . Je-li $h \in \mathcal{H}(U)$, $h \leq s$ na U , je $h \leq h_s$ na U .

Věta 42 (Rieszův rozklad). Necht' $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená, $s \in \mathcal{S}^+(U)$. Potom existují jednoznačně určené funkce $h \in \mathcal{H}(U)$ a $p \in \mathcal{P}(U)$ tak, že $s = h + p$. Funkce h je největší harmonickou minorantou funkce s .

Věta 43. Množina $\mathcal{P}(U)$ všech potenciálů na U tvoří min-stabilní konverzní kužel.

Věta 44. Necht' $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená, $\mathcal{F} \subset \mathcal{S}(U)$ je zdola lokálně stejně omezená třída funkcí do $(-\infty, \infty]$. Je-li $s = \inf \mathcal{F}$ na U , je

- (a) $\hat{s} \in \mathcal{S}(U)$,
 (b) $\hat{s}(y) = \liminf_{x \rightarrow y} s(x)$ pro každé $y \in U$.

Věta 45. Necht' $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená, $s \in \mathcal{S}^+(\mathbb{R}^n)$ a $f := s \upharpoonright \partial U$. Potom

$$\overline{H}_f^U = \widehat{R}_s^{\mathcal{C}U} \text{ na } U.$$

Věta 46 (Vlastnosti redukce a výmetu). Bud' $E \subset \mathbb{R}^n$ a $u \in \mathcal{S}^+(\mathbb{R}^n)$. Potom

- (a) $\widehat{R}_u^E \in \mathcal{S}^+(\mathbb{R}^n)$,
 (b) $\widehat{R}_u^E(y) = \liminf_{x \rightarrow y} R_u^E(x)$ pro každé $y \in \mathbb{R}^n$,
 (c) $0 \leq \widehat{R}_u^E \leq R_u^E \leq u$ na \mathbb{R}^n ,
 (d) $R_u^E = u$ na E ,
 (e) $\widehat{R}_u^E = R_u^E = u$ na $\text{Int } E$,
 (f) $\widehat{R}_u^E = R_u^E$ na $\mathbb{R}^n \setminus \bar{E}$,

(g) \widehat{R}_u^E je harmonická funkce na $\mathbb{R}^n \setminus \overline{E}$.

Věta 47. Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená, $s \in \mathcal{S}^+(U)$ a necht' h_s je největší harmonická minoranta s na U . Nechť dále $E_n \subset U$ jsou relativně kompaktní množiny, $E_n \subset E_{n+1}$ a $U = \bigcup_n E_n$. Potom

$$h_s = \lim_n R_s^{\mathcal{C}E_n}.$$

Tedy, $s \in \mathcal{S}^+(U)$ je potenciál, právě když pro takovou jednu (a tedy každou) posloupnost $\{E_n\}$ je $\lim_n R_s^{\mathcal{C}E_n} = 0$.

9. Regulární body

Věta 48. Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená. Potom U je regulární, právě když $U_{reg} = \partial U$.

Věta 49. Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená a $z \in U_{reg}$. Je-li $f : \partial U \rightarrow [-\infty, \infty)$ shora omezená, potom

$$\limsup_{x \rightarrow z, x \in U} \overline{H}_f(x) \leq \limsup_{y \rightarrow z, y \in \partial U} f(y).$$

Věta 50. Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená a $z \in U_{reg}$. Je-li $f \in \mathcal{R}(\partial U)$ omezená na ∂U a spojitá v z , potom

$$\lim_{x \rightarrow z, x \in U} H_f(x) = f(z).$$

Věta 51. Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená, $s \in \mathcal{S}^+(\mathbb{R}^n)$ a $z \in U_{reg}$. Potom $\widehat{R}_s^{\mathcal{C}U}(z) = s(z)$.

Věta 52. Bud' $K \subset \mathbb{R}^n$ kompakt, $f \in \mathcal{C}(K)$ a $\varepsilon > 0$. Potom existují $p, q \in \mathcal{P}^c(\mathbb{R}^n)$ tak, že $\|f - (p - q) \upharpoonright K\| < \varepsilon$.

Věta 53. Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená a $z \in \partial U$. Potom $z \in U_{reg}$, právě když

$$\widehat{R}_p^{\mathcal{C}U}(z) = p(z) \quad \text{pro každý potenciál } p \in \mathcal{P}^c(\mathbb{R}^n).$$

Věta 54. (a) Bud' $U \subset G \subset \mathbb{R}^n$ otevřené omezené a $z \in \partial U \cap \partial G$. Je-li z regulární bod G , je z regulárním bodem U .

(b) Jsou-li U a G regulární množiny v \mathbb{R}^n a $U \cap G \neq \emptyset$, je $U \cap G$ regulární množina.

Věta 55. Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená a $z \in \partial U$. Následující podmínky jsou ekvivalentní:

- (i) $z \in U_{reg}$,
- (ii) v z existuje Bouligandova funkce,
- (iii) v z existuje bariéra s vlastností $\liminf_{x \rightarrow y, x \in U} s(x) > 0$ pro každé $y \in \partial U \setminus \{z\}$,
- (iv) je-li $f : \partial U \rightarrow [-\infty, \infty)$ shora omezená na ∂U , potom

$$\limsup_{x \rightarrow z, x \in U} \overline{H}_f(x) \leq \limsup_{y \rightarrow z, y \in \partial U} f(y),$$

- (v) v z existuje Keldyšova funkce,
- (vi) v z existuje lokální bariéra.

Důkaz. Implikace (vi) \implies (i) \implies (v) BD. □

Věta 56 (Kritéria regularity bodu). Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená a $z \in \partial U$.

- (a) (Poincaré 1890 - external ball condition): Nechť existuje $B(a, r)$ tak že $\overline{B(a, r)} \cap \overline{U} = \{z\}$, potom $z \in U_{reg}$.
- (b) Je-li U konvexní, je $U_{reg} = \partial U$.

- (c) Je-li U třídy \mathcal{C}^2 v z , je $z \in U_{\text{reg}}$.
- (d) Nechť existuje "useknutý nedegenerovaný kužel" K s vrcholem v z tak, že $K \subset \mathbb{R}^n \setminus \bar{U}$, potom $z \in U_{\text{reg}}$.
- (e) Je-li U třídy \mathcal{C}^1 v z , je $z \in U_{\text{reg}}$.
- (f) Množina regulárních bodů U je neprázdná.
- (g) Je-li z izolovaný bod ∂U , je z irregulární bod U .

Důkaz. Tvrzení (d) BD. □

Poznámka. Množina U_{reg} je vždy typu G_δ , ale nemusí být typu F_σ .

Věta 57. Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená. Potom existuje posloupnost $\{G_n\}$ regulárních množin tak, že

$$\bar{G}_n \subset G_{n+1} \quad a \quad U = \bigcup_n G_n.$$

Poznámka. Poznámka o Wienerově přístupu k řešení Dirichletovy úlohy.

Věta 58 (Keldyš, 1941). Je-li $A : \mathcal{C}(\partial U) \rightarrow \mathcal{H}(U)$ Keldyšův operátor a $f \in \mathcal{C}(\partial U)$, potom $Af = H_f$.

Důkaz. BD □

10. Malé množiny v teorii potenciálu

Věta 59. Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená. Množina $E \subset \partial U$ je zanedbatelná, právě když existuje $s \in \mathcal{S}^+(U)$ tak, že

$$\lim_{x \rightarrow z, x \in U} s(x) = \infty \quad \text{pro každé } z \in E.$$

Věta 60 (Princip minima pro $\mathcal{S}(U)$). Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená a množina $E \subset \partial U$ je μ_x -měřitelná pro každé $x \in U$. Potom E je zanedbatelná, právě když kdykoliv $s \in \mathcal{S}(U)$ je zdola omezená na U a $\liminf_{x \rightarrow y, x \in U} s \geq 0$ pro každé $y \in \partial U \setminus E$, potom $s \geq 0$ na U .

Lemma 61. Nechť $s \in \mathcal{S}(B(z, R))$ a $0 < r < R$. Potom existuje $u \in \mathcal{S}(\mathbb{R}^n)$ tak, že $u = s$ na $B(z, r)$ a u je zdola omezená na \mathbb{R}^n .

Věta 62. Bud' $P \subset \mathbb{R}^n$ polární a $z \in \mathbb{R}^n \setminus P$. Potom existuje $u \in \mathcal{S}(\mathbb{R}^n)$ tak, že $u > 0$ na \mathbb{R}^n , $u(z) < \infty$ a $P \subset \{x \in \mathbb{R}^n : u(x) = \infty\}$.

Dokonce existuje konečná Radonova míra μ na \mathbb{R}^n tak, že $u = \mathbb{N}^\mu$ má požadované vlastnosti.

Důkaz. Dodatek BD. □

Věta 63 (Vlastnosti polárních množin). Polární množiny v \mathbb{R}^n mají následující vlastnosti

- (a) Polární množiny v \mathbb{R}^n mají Lebesgueovu míru nula.
- (b) Polární množiny tvoří σ -ideál.
- (c) Je-li P polární, existuje polární množina Q typu G_δ tak, že $P \subset Q$.
- (d) Spočetné množiny jsou polární, existují nespočetné polární množiny.
- (e) Polární množiny mají prázdný vnitřek.
- (f) Doplnky polárních množin jsou husté.
- (g) Je-li P uzavřená polární množina, je $\mathbb{R}^n \setminus P$ souvislá.
- (h) Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená a $P \subset \partial U$ polární, potom P je zanedbatelná.

Věta 64 (Charakteristiky polárních množin). Pro množinu $P \subset \mathbb{R}^n$ je ekvivalentní:

- (i) P je polární,
- (ii) $\widehat{R}_v^P = 0$ na \mathbb{R}^n pro každou $v \in \mathcal{S}(\mathbb{R}^n)$,
- (iii) existuje $v \in \mathcal{S}(\mathbb{R}^n)$, $v > 0$ na \mathbb{R}^n tak, že $\widehat{R}_v^P = 0$ na \mathbb{R}^n ,
- (iv) $\widehat{R}_1^P = 0$ na \mathbb{R}^n ,
- (v) existuje $v \in \mathcal{S}(\mathbb{R}^n)$, $v > 0$ na \mathbb{R}^n a $z \in \mathbb{R}^n$ tak, že $R_v^P(z) = 0$,
- (vi) existuje $v \in \mathcal{S}(\mathbb{R}^n)$, $v > 0$ na \mathbb{R}^n a $z \in \mathbb{R}^n$ tak, že $\widehat{R}_v^P(z) = 0$.

Věta 65 (Choquetovo lemma). *Bud' T topologický prostor se spočetnou bází otevřených množin a \mathcal{F} neprázdná třída numerických funkcí na T . Potom existuje spočetná $\mathcal{F}_o \subset \mathcal{F}$ tak, že*

$$\widehat{\inf \mathcal{F}_o} = \widehat{\inf \mathcal{F}}.$$

Věta 66. *Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená a $\mathcal{F} \subset \mathcal{S}(U)$ neprázdná třída lokálně zdola omezených funkcí. Položíme-li $s = \inf \mathcal{F}$, je $\widehat{s} \in \mathcal{S}(U)$ (podle Věty 44) a množina*

$$\{x \in U : \widehat{s}(x) < s(x)\}$$

je polární.

11. Tenkost

Věta 67 (Vlastnosti tenkosti).

- (a) Je-li P polární a $x \in \mathbb{R}^n \setminus P$, je P tenká v x .
- (b) Je-li E tenká v x a $F \subset E$, je F tenká v x .
- (c) Je-li $x \in \mathbb{R}^n \setminus (E \cup F)$ a jsou-li E i F tenké v x , je $E \cup F$ tenká v x .

Poznámka. Poznámka o definici jemné topologie a o jejích vlastnostech.

Věta 68 (Charakteristika tenkosti). *Bud' te $E \subset \mathbb{R}^n$, $x \in \mathbb{R}^n \setminus E$, $v \in \mathcal{S}(\mathbb{R}^n)$, $v > 0$ na \mathbb{R}^n a v spojitá v x . Potom následující výroky jsou ekvivalentní:*

- (i) E je tenká v x ,
- (ii) existuje $V \in \mathcal{W}(x)$ tak, že $\widehat{R}_v^{E \cap V}(x) < v(x)$,
- (iii) $\inf_{V \in \mathcal{W}(x)} \widehat{R}_v^{E \cap V}(x) < v(x)$.

Speciálně, lze volit $v = 1$ na \mathbb{R}^n .

Věta 69. *Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená. Potom:*

- (a) $A \subset \partial U$ je polární, právě když A je zanedbatelná.
- (b) Množina U_{irr} je polární.
- (c) Bod $z \in \partial U$ je regulární, právě když $\mathbb{R}^n \setminus U$ není tenká v z .

Důkaz. BD □

Věta 70 (Odstranitelné singularity pro superharmonické funkce). *Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená, $P \subset U$ (relativně) uzavřená polární a $u \in \mathcal{S}(U \setminus P)$ lokálně zdola omezená na U . Potom existuje právě jedna funkce $s \in \mathcal{S}(U)$ tak, že $s = u$ na $U \setminus P$.*

Důkaz. Náznak důkazu. □

12. Kapacita

(informativně)

Věta 71. *Bud' $K \subset \mathbb{R}^n$ kompaktní. Potom pro newtonovskou kapacitu cap platí:*

- (a) $\widehat{R}_1^K = \max\{\mathcal{N}^\mu : \mu \text{ Radonova na } \mathbb{R}^n, \text{spt } \mu \subset K, \mathcal{N}^\mu \leq 1 \text{ na } \mathbb{R}^n\}$.
- (b) $\text{cap}(K) = \max\{\mu(K) : \mu \text{ Radonova na } \mathbb{R}^n, \text{spt } \mu \subset K, \mathcal{N}^\mu \leq 1 \text{ na } \mathbb{R}^n\}$.
- (c) *Zobrazení $K \mapsto \text{cap}(K)$ má následující vlastnosti:*
 - (c1) *pokud $K_1 \subset K_2$, potom $\text{cap}(K_1) \leq \text{cap}(K_2)$,*
 - (c2) *pokud $K_1 \supset K_2 \supset K_3 \dots$, potom $\text{cap}(\bigcap K_n) = \lim \text{cap}(K_n)$,*
 - (c3) $\text{cap}(K_1 \cap K_2) + \text{cap}(K_1 \cup K_2) \leq \text{cap}(K_1) + \text{cap}(K_2)$.

Věta 72. *Bud' X lokálně kompaktní propstor, $\mathcal{K}(X)$ kolekce všech kompaktních podmnožin X a $\mathcal{C} : \mathcal{K}(X) \rightarrow [0, \infty)$ Choquetova kapacita. Potom*

- (a) *kompaktní a otevřené množiny jsou kapacitabilní,*
- (b) *zobrazení $\mathcal{C}^* : 2^X \rightarrow [0, \infty]$ má následující vlastnosti:*
 - (b1) *pokud $A \subset B$, potom $\mathcal{C}^*(A) \leq \mathcal{C}^*(B)$,*
 - (b2) *pokud $A_1 \subset A_2 \subset A_3 \dots$, potom $\mathcal{C}^*(\bigcup A_n) = \lim \mathcal{C}^*(A_n)$,*
 - (b3) *je-li $\{K_n\}$ posloupnost v $\mathcal{K}(X)$ a $K_1 \supset K_2 \supset K_3 \dots$, potom $\mathcal{C}^*(\bigcap K_n) = \lim \mathcal{C}^*(K_n)$.*

Speciálně, tyto vlastnosti má i vnější newtonovská kapacita $E \mapsto \text{cap}^(E)$, $E \subset \mathbb{R}^n$.*

Věta 73 (Choquet, 1953). *Borelovské a analytické množiny jsou kapacitabilní.*

Věta 74 (Cartan, 1945). *Množina $P \subset \mathbb{R}^n$ je polární, právě když $\text{cap}^*(P) = 0$.*

Věta 75 (Wienerovo kritérium regularity). *Nechť $U \subset \mathbb{R}^n$ je otevřená omezená, $z \in \partial U$ a $\alpha > 1$. Potom $z \in U_{\text{reg}}$, právě když*

$$\sum_{n=1}^{\infty} \alpha^n \text{cap}(A_n \setminus U) = \infty,$$

kde

$$A_n := \{x \in \mathbb{R}^d : \alpha^n \leq \|x - z\|^{2-n} \leq \alpha^{n+1}\}.$$